

11. Rahatointa koskevat asiat

Maksu- ja taksakomitean mietintö. Kaupunginhallitus asetti v. 1968 komitean laatimaan suunnitelman kaupungin vastaiseksi maksu- ja taksapolitiikaksi, jotta kaupungin rahoitussuunnittelu saataisiin vakaammalle ja järjestelmällisemmälle kannalle eräiden tulolähteiden merkityksen vähenemisen ja toisaalta uusien tehtävien vaatiman rahoituksen vuoksi. Komitea totesi, että kaupungin talouteen ja samalla veroäyrin hintaan kohdistuva paine oli viime vuosina voimakkaasti kasvanut. Ennakkoveroäyrin hinta oli v. 1970 mennessä noussut 14 penniin oltuaan 12 penniä vielä v. 1966. Tulolähteet ovat erityisesti ehtyneet valtakunnallisten vakauttamistoimien vuoksi. Lisäksi on valtionavustusten osuus supistumassa varsinkin korkeimpiin kantokykyluokkiin kuuluvissa kunnissa. Tehtävien määrän ja rahoituksen väliseen eroon vaikuttavat mm. edessä olevat suuret investoinnit sekä koulunuudistuksen toteuttaminen. Maksu- ja taksapoliittisia tavoitteita harkitessaan komitea pyrki sellaisten yleisperiaatteiden luomiseen, joita voitaisiin soveltaa kaupungin kaikkiin toimintoihin. Komitea päätyi mietinnössään 15 ehdotukseen, jotka tehtävän määrittelyä vastaavasti liittyvät maksu- ja taksapolitiikan yleistavoitteen ja hallintokuntakohtaisten tavoitteiden määrittelyyn, maksu- ja taksapolitiikan toteuttamisjärjestelmään ja uusien tulolähteiden löytämiseen. Lisäksi ehdotuksessa kiinnitettiin huomiota palvelusten markkinoinnin tutkimiseen, laskentatoimen ja tuotavuuden kehittämiseen ja eräiden erityispalvelusten hinnoitteluperiaatteisiin. Hallintokuntakohtaisten tavoitteiden määrittelyseksi on kaupungin toiminnassa erotettu liikelaitostoiminnat ja hallinnolliset toiminnat. Uusien tulolähteiden käyttöön saamiseen liittyvissä ehdotuksissa komitea kiinnitti huomiota lähinnä vain jätteidenhävitysmaksuun ja moottoriajoneuvoliikenteestä kertyvien tulojen osittaiseen tulouttamiseen kunnille. Ko-

mitea esitti myös toimikunnan asettamista selvittämään aluelääkäreiden vastaanotoilla annettavan hoidon maksukysymystä sekä aluelääkäreiden palkkauksen uudelleen järjestämistä. Kaupunkiliittoa olisi pyydetävä ryhtymään toimenpiteisiin, jotta kunnat voisivat entistä itsenäisemmin hoitaa ja suunnitella oman maksu- ja taksapolitiikkansa. Lisäksi toimikunta teki ehdotuksia mm. laskentatoimen tehostamisesta, eräiden erityispalvelusten ryhmään kuuluvien palvelusten hinnoittelemisesta sekä uusien tulolähteiden käyttöönottomahdollisuuksien jatkuvasta selvittämisestä.

Saatuuan mietinnöstä ao. lautakuntien lausunnon kaupunginvaltuusto päätti,

1) että Helsingin kaupungin maksu- ja taksapolitiikan yleistavoitteeksi valmistetaan tavoite, jonka mukaan maksu- ja taksatuloilla pyritään kattamaan vähintään 47 % vuotuisen talousarvioiden käyttömenoista,

2) että kaupungin liikelaitokset jaetaan seuraaviin neljään ryhmään sen mukaan, milaista taloudellista tulosta niiltä odotetaan:

ryhmä I: täydellisessä kilpailutaloudessa toimivat yritykset,

ryhmä II: liikelaitokset, joilta odotetaan ylijäämää kaupungin muiden menojen katteeksi,

ryhmä III: laitokset, jotka toimivat omakustannusperiaatteella ja

ryhmä IV: liikeyritysmäisesti organisoidut palvelulaitokset, joiden toimintaa avustetaan kaupungin määrärahoilla.

Ryhmään I kuuluvien laitosten, kuten puutavarakeskuksen ja teurastamolaitoksen, tulee ainakin pitkällä aikavälillä toimia vähintään omakustannusperiaatteella.

Ryhmään II kuuluvien laitosten (sähkölaitos, vesilaitos, kaasulaitos ja satamalaitos) tulee tuottaa ylijäämänä vähintään 2 %, sähkölaitoksen kuitenkin vähintään 6 %.

Ryhmään III kuuluvien laitosten (keskus-

pesula, elintarvikekeskus, tietojenkäsittelykeskus ja toimintayksiköt, jotka myyvät palveluksensa pääasiallisesti kaupungin muille laitoksille) tulee toimia vähintään omakustannusperiaatteella.

Ryhmään IV kuuluvien palvelulaitosten (liikennelaitos ja joukkoliikennettä hoitava yritys, jonka osakas kaupunki on) toimintaan annetaan avustusta kaupungin määrärahoista.

3) että muiden kuin edellä 2 kohdassa mainittujen hallintokuntien maksu- ja taksapolitiikan tavoitteeksi asetetaan sellainen rahoitusjakautuma, jonka mukaan maksu- ja taksatulojen osuus käyttömenöistä on vähintään yhtä suuri kuin keskimäärin vuosien 1968—1970 talousarvioissa.

4) että kaupunginhallitus oikeutetaan huolehtimaan maksujen ja taksojen vahvistamisesta edellä esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi, ellei niiden vahvistaminen kuulu lauta- tai johtokunnille tahi niiden alaisille hallintoyksiköille taikka ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, lukuun ottamatta liikennelaitosta, jonka osalta asia on edelleen saatettava kaupunginvaltuuston ratkaistavaksi,

5) että lauta- ja johtokuntia kehoitetaan pitämään voimassa olevista maksuista ja taksoista luetteloa, joka on toimitettava vuosittain talousarvioehdotuksen liitteenä kaupunginhallitukselle sen antamien ohjeiden mukaisesti,

6) että virastoja ja laitoksia kehoitetaan kohdistamaan erityistä huomiota palvelusten tarkoituksenmukaiseen markkinointiin ja kysynnän tutkimiseen sekä selvittämään palvelumäärän, hinnan, laadun ja palvelupisteiden määrän välisiä riippuvuussuhteita,

7) että virastoja ja laitoksia kehoitetaan kehittämään toimintaansa ja laskentatoimintaan siten, että palvelusten yksikkökustannukset voitaisiin luotettavasti selvittää sekä toiminnan tuottavuutta ja taloudellisuutta edistää,

8) että lauta- ja johtokuntia kehoitetaan selvittämään ja vuosittain vahvistamaan, mit-

kä tarjotuista palveluksista ovat sellaisia erityispalveluksia, jotka eivät kuulu palvelusten perustarjontaan, tai palveluksia, joista koituu erityistä hyötyä palveluksen vastaanottajalle,

9) että edellä 8 kohdassa mainituista palveluksista on perittävä maksu, joka vastaa vähintään palvelusten tuottamisesta aiheutuvia erilliskustannuksia,

10) että yleisten töiden lautakuntaa kehoitetaan selvittämään jätteidenhävitysmaksun perimisen edellytykset ja sen käyttöönottoon liittyvät kysymykset sekä

11) että lauta- ja johtokuntia kehoitetaan vuosittain selvittämään mahdollisuudet uusien tulolähteiden käyttöön ottamiseksi ja tekemään niistä ehdotuksia kaupunginhallitukselle (18.10. 586 §, 1.11. 629 §, khn mtö n:o 11).

Vakuutusrahaston perustaminen. Kaupunginhallitus asetti v. 1967 komitean tutkimaan kaupungin kaikkia vakuutuksia kokonaisuudessaan ja tekemään tarpeelliseksi katsottavat esitykset kaupunginhallitukselle. Komitea jätti 24.4.1971 kaupunginhallitukselle mietintönsä, jossa se katsoi, että peruskysymyksenä olisi pidettävä vakuutustoiminnan taloudellista kannattavuutta. Kalliimpaa menettelyä, vakuuttamista, olisi syytä käyttää ensisijaisesti silloin, kun vahinkotapahtumien epätasaisuus saisi vakuutuksenottajan taloudessa aikaan haitallisia häiriöitä. Vahinkomenojen tasaamisen menetelmäksi komitea ehdotti vakuutusrahaston perustamista. Rahaston peruspääoma olisi 1 mmk, joka muodostuisi tällä hetkellä voimassa olevista vakuutusmaksuista. Kaupunginhallituksen tulisi vahvistaa vuosittain talousarvion laatimisen yhteydessä maksuperusteet kutakin omaisuusryhmää varten, pyrkien saattamaan ne oikeaan suhteeseen vahingonvaaraan nähden. Rahastoa kartutettaisiin, kunnes sen pääoma olisi 50 mmk ja ylittävä osa siirrettäisiin vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä kaupunginvaltuuston päätöksellä johonkin muuhun rahastoon. Kaupunginvaltuusto päätti perustaa vakuutusrahaston ja hyväksyä sille

1. Kaupunginvaltuusto

säännöt, jotka lääninhallitus vahvisti 12.10. (20.9. 535 §, 29.11. 693 §, kunn. as. kok. n:o 114).

Kaupungin käyttöomaisuuden poistosuunnitelman vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti v. 1963 kiinteistö- ja maakirjanpidon uudelleen järjestämisestä ja siitä miten kiinteän käyttöomaisuuden kirjanpitoarvot maa-alueiden ja rakennusten osalta voidaan jatkuvasti pitää ajan tasalla. Vuonna 1964 kaupunginhallitus asetti toimikunnan valmistelemaan em. päätöksen täydentämistä koko käyttöomaisuutta koskevaksi sekä poistosuunnitelmien ja poistoperiaatteiden mahdollista uudistamista ja tarpeellisten täytöntöönpano-ohjeiden antamista. Komitean mietintö valmistui v. 1967 ja tarkistettu mietintö v. 1971. Toimikunta totesi, että poistomenettelyn päätarkoituksena on mahdollisimman oikean vuosituloksen aikaansaaminen jakamalla käyttöomaisuuden hankintakustannukset niin monelle vuodelle, kuin omaisuuden on katsottava pysyvän käyttökuntoisena ja käytössä taloudellisena. Mietinnössään toimikunta oli erityisesti kiinnittänyt huomiota eräisiin omaisuuslajeihin, joita tähän asti ei ollut merkitty kaupungin käyttöomaisuudeksi. Tällaista omaisuutta olivat irtaimisto, taideteokset ja yleisessä käytössä oleva omaisuus. Poistonalaisen irtaimiston ja tavallisen irtaimiston rajat olisi selvennettävä. Käyttöomaisuuden poistosuunnitelman lisäksi toimikunta laati käyttöomaisuuden arvostusohjeet, joilla pyritään yhdenmukaisia menettelytapoja noudattaen saamaan nykyarvojen mukainen perusta pääomakustannusten laskemiselle sekä vertailukelpoiset tiedot virastojen ja laitosten vuositulosten ja käyttöomaisuuden arvon laskemista varten. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Helsingin kaupungin poistosuunnitelman sekä kumota samalla eräät v. 1953, 1954, 1957, 1960, 1962, 1964 ja 1966 tekemänsä poistosuunnitelmia koskevat päätöksensä (14.6. 377 §).

Lainojen ottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti

oikeuttaa kaupunginhallituksen ottamaan v. 1972 ja 1973 koti ja/tai ulkomaisia lainoja enintään 120 000 000 mk vastaavan määrän, jolloin lainojen nimelliskorko on enintään 9% ja laina-aika 12—20 v sekä, mikäli on kysymys obligaatiolainasta, alku-peräinen liikkeellelaskuhinta yleisölle vähintään 97% ja myyntihinta välittäjille vähintään 94.5%.

valtuuttaa kaupunginhallituksen vahvistamaan lainojen lopulliset ehdot oikeuksin valtuuttaa määräämänsä henkilö tai henkilöt vahvistamaan lopulliset lainaehdot ja suorittamaan kaikki ne toimenpiteet, jotka ovat välttämättömät tällaisten lainojen saamiseksi tai liittyvät niihin sekä

hyväksyä lainavarat käytettäväksi v.ien 1973—1975 talousarvioihin sähkö-, vesi- ja satamalaitoksen sekä metron rakennustöiden samoin kuin lisä- ja perusparannustöiden rahoittamiseen.

Lääninhallitus vahvisti 24.5. kaupunginvaltuuston päätöksen (3.5. 257 §, 21.6. 415 §).

Kaupunginvaltuusto päätti ottaa v.ien 1972 ja 1973 talousarvioissa liikelaitosten investointeihin ja metron rakentamiseen merkittyjen määrärahojen kattamista varten kaupungin lahjoitusrahastoilta, kaupungin leski- ja orpoeläkekassalta sekä eräiltä muilta rahoitustoimiston hyväksymiltä lainanantajilta yht. 1 mmk:n osavelkakirjalainan 7.5%:n vuotuisella korolla siten, että laina otetaan 1.3.1972 alkaen lainanantajien tarjoamina erinä, jotka kaikki erääntyvät maksettaviksi 1.3.1977. Kaupunginhallitus oikeutettiin hyväksymään muut lainaehdot (23.2. 116 §).

Valtiolta päätettiin ottaa enintään 6 mmk:n suuruinen laina 5 v pitemmällä maksuajalla kunnan välityksellä ja vastuulla myönnettäviä asuntolainoja varten asuntotuotantolaisissa edellytetyin ehdoin (3.5. 258 §).

Kansaneläkelaitokselta päätettiin ottaa Laajasalon vanhusten asuintalon rakennuskustannusten rahoittamista varten 1 mmk:n suuruinen laina, vuotuinen korko 4%, maksuaika 17 v sekä Kansaneläkelaitoksen 1.3.

1972 päivätyssä kirjeessä mainituilla lainaehtoilla. Lääninhallitus vahvisti 27.4. kaupunginvaltuuston päätöksen (5.4. 198 §, 14.6. 376 §).

Kaupunginvaltuusto päätti ottaa Postipankilta Käpylän erikoisammattikoulun rakennuskustannusten rahoittamista varten 67 500 mk:n suuruisen korkotukilainan, jonka pääoma suoritetaan takaisin Postipankille 50 yhtä suurena eränä puolivuositain 31.3. ja 30.9. tapahtuvin lyhennyksiä siten, että ensimmäinen lyhennys suoritetaan 30.9.1972. Lainan korko on 6%. Lainaan sovelletaan lisäksi 26.4.1972 päivätyyn velkakirjaan merkittyjä muita ehtoja samoin kuin niitä ehtoja, joista valtionavustusten ja -lainojen sekä korkotukilainojen työllisyysehtoista 4.9.1969 annetussa valtioneuvoston päätöksessä on säädetty.

Lääninhallitus vahvisti 27.6. kaupunginvaltuuston em. päätöksen (31.5. 328 §, 6.9. 482 §).

Merkittiin tiedoksi, ettei Kansaneläkelaitos ollut suostunut kaupungin 10.3. ja 15.9. 1971 tekemiin laina-anomuksiin, jotka koskivat 700 000 mk:n suuruisen lainan myöntämistä välitettäväksi Helsingin Diakonissalaitokselle helsinkiläisille vanhuksille ja eläkeläisille rakennettavaa palvelutaloa varten sekä 400 000 mk:n suuruisen lainan myöntämistä välitettäväksi Oulunkylän seurakunnan siirtolayhdistykselle tai sen toimesta perustettavalle säätiölle helsinkiläisille eläkkeensaajille rakennettavaa asuintaloa varten (5.4. 194 §).

Yksityisille laitoksille myönnettäviä lainoja koskevat asiat ym. Kaupunginvaltuusto päätti, kumoten 24.2.1965, 25.5.1966 ja 27.1.1971 yksityisille oppikouluille uusien opetustilojen rakentamista varten myönnettävien lainojen lainaehtoista tekemänsä päätökset, että kaupungin talousarvioon yksityisille oppikouluille uusien opetustilojen rakentamiseen tarkoitettujen lainojen myöntämistä varten merkityistä määrärahoista lainoja myönnettäessä on noudatettava seuraavaa:

1) Lainamäärän suuruutta harkittaessa on otettava huomioon rakennettavien opetustilojen suuruus, rakentamisen tarpeellisuus, rahoitustarve ja käytettävissä oleva määräraha. Lainaa voidaan samalle anojalle myöntää enintään 15% kaupunginhallituksen hyväksymistä rakennuskustannuksista. Lainaa ei kuitenkaan myönnetä anojalle, jonka uudistai lisärakennuksen rakennustyöt on saatettu siihen vaiheeseen, että uudis- tai lisärakennus on otettu tahi olisi voitu ottaa tarkoitettuun käyttöön ennen laina-anomuksen tekemistä.

2) Lainan korkokanta määräytyy kolmen suurimman helsinkiläisen säästöpankin 12 kk:n irtisanomisajan varassa oleville talletuksille hyvittämän koron mukaisesti. Mikäli mainittujen pankkien korkokannat vaihtelevat, kaupunginhallitus määrää lainan korkokannan pankkien soveltamien korkokantojen puitteissa.

3) Laina-aika on 20 v, joista viisi ensimmäistä vuotta ovat kuoletuksista vapaita. Laina on maksettava takaisin kuoletusajan kestäessäkin 6 kk:n kuluttua jommaltakummalta puolelta tapahtuneen irtisanomisen jälkeen.

4) Lainan korko ja kuoletus on suoritettava puolivuositain toukokuun ja marraskuun 30 p:nä.

5) Lainan pääoman ja koron maksamisen vakuudeksi on luovutettava asianomaiseen koulukiinteistöön tai koulutontin vuokraoikeuteen ja tontilla oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, joiden tulee nauttia sellaista kiinnitysetuoikeutta, joka yhdessä muiden kiinnitysten kanssa nousee enintään 100%:iin kaupunginhallituksen hyväksymistä koulun hankintakustannuksista kiinteine kalusteineen kouluirtaimistoa huomioon ottamatta.

Poikkeustapauksissa kaupunginhallitus voi hyväksyä lainan vakuudeksi myös pankkitakauksen tai muun varman vakuuden.

6) Lainasta saadaan uudisrakennuksen kysymyksessä ollessa maksattaa myönnettävissä olevan enimmäislainamäärän kolmannesta

1. Kaupunginvaltuusto

vastaava osa, kun rakennuksen perustustyöt on tehty, kolmannesta vastaava osa, kun rakennus on vesikattovaiheessa, ja loput, kun rakennus on valmis, ellei kaupunginhallitus toisin määrää. Lisätilojen rakentamisen kysymyksessä ollessa käytetään vastaavaa maksatusmenettelyä.

Samalla kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen myöntämään lainat ja antamaan tarkempia määräyksiä yksityiskohtaisista lainaehdoista.

Lisäksi kaupunginvaltuusto edellytti, että ennen lainojen myöntämistä pyydetään koulusuunnittelutoimikunnan lausunto rakentamisen tarpeellisuudesta kussakin tapauksessa (8.3. 145 §).

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää Stiftelsen Botby svenska samskola -nimiselle säätiölle kertomusvuoden talousarvion muihin pääomamenoihin kuuluvista käyttövaroitetaan, 2 200 000 mk:n suuruisen lisälainan uusien opetustilojen rakentamista varten kaupunginvaltuuston erikseen vahvistamin yleisin oppikoululainaehdoin ja ehdolla, että uudisrakennuksen luokkahuoneet vuokrataan toistaiseksi kaupungin ruotsinkielisten kansakoulujen käyttöön (18.10. 590 §).

Kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa Myllypuron Oppikouluyhdistyksen lisärakennuksen hankintakustannuksiksi kiinteine kalusteineen 1 mmk sekä

oikeuttaa kaupunginhallituksen antamaan kaupungin täytetakauksen tai harkitsemiensa lainojen osalta omavelkaisen takauksen yhdistyksen pääomamäärältään enintään 1 mmk:aan nousevien, yhdistyksen lisärakennuksen rakentamista varten tarvittavien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta ehdolla,

1) että lisärakennus rakennetaan kaupunginhallituksen hyväksymien piirustusten, työselityksen ja kustannusarvion mukaisesti,

2) että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhdistykselle vuokratun koulutontin vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä velkakirjoja,

jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 4 420 000 mk:n jälkeiset kiinnitykset,

3) ettei kaupunki takaa valtion myöntämiä lainoja ja

4) että koulurakennus pidetään takauksen voimassaoloajan palovakuutettuna täydestä arvostaan.

Päätös alistettiin lääninhallituksen vahvistettavaksi (15.11. 657 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen antamaan kaupungin omavelkaisen takauksen Helsingin Kauppa- ja Sihteeriopiston Kannatusyhdistyksen opistorakennushankkeeseen tarvittavien enintään 2 800 000 mk:aan nousevien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta mm. ehdolla:

1) että rakennussuunnitelmat ja kustannusarviot alistetaan kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi,

2) että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhdistykselle vuokratun tontin vuokraoikeuteen ja tontille rakennettavaan rakennukseen kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 2 800 000 mk:n jälkeiset kiinnitykset,

3) ettei kaupunki takaa valtion myöntämiä lainoja ja

4) että opistorakennus pidetään takauksen voimassaoloajan palovakuutettuna täydestä arvostaan.

Lääninhallitus vahvisti päätöksen 10.11. (18.10. 591 §, 13.12. 732 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, muuttaen v. 1971 Suomalaisen Yhteiskoulun Osakeyhtiön rakennuslainojen takaamisesta tekemäänsä päätöstä,

vahvistaa yhteiskoulun uudisrakennuksen hankintakustannuksiksi kiinteine kalusteineen 14 200 000 mk sekä

oikeuttaa kaupunginhallituksen antamaan aikaisemmin myöntämiensä, 8 mmk:aan nousevien takausten lisäksi täytetakauksen tai harkitsemiensa lainojen osalta kaupungin

omavelkaisen takauksen Suomalaisen Yhteiskoulun Osakeyhtiön pääomamäärältään enintään 1 500 000 mk :aan nousevien, koulun uudisrakennusta varten tarvittavien lisälainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta mm. sillä ehdolla, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhtiölle vuokratun koulutontin vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 12 780 000 mk :n jälkeiset kiinnitykset.

Lääninhallitus vahvisti 28.6. kaupunginvaltuuston päätöksen (31.5. 329 §, 6.9. 483 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, muuttaen Malmin Kaupalliset Oppilaitokset Oy:n rakennuslainojen takaamisesta 12.3.1969 tekemäänsä päätöstä,

vahvistaa uuden opistorakennuksen hankintakustannuksiksi kiinteine kalusteineen 2 964 900 mk ja

oikeuttaa kaupunginhallituksen antamaan kaupungin omavelkaisen takauksen pääomamäärältään enintään 2 660 000 mk :aan nousevien, yhtiön opistorakennuksen rakentamista varten tarvittavien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta mm. siten, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhtiön omistamaan korttelin n:o 38067 tonttiin ja sillä oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 4 290 000 mk :n jälkeiset kiinnitykset, että indeksiehtoisten lainojen kysymyksessä ollessa takaus koskee vain alkuperäistä lainamäärää.

Lääninhallitus vahvisti 1.3. em. päätöksen (12.1. 26 §, 5.4. 196 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen antamaan kaupungin omavelkaisen takauksen Svenska Förening i Äggelby -nimiselle yhdistykselle mahdollisesti myönnettävien, pääomamäärältään enintään 200 000 mk :aan nousevien lainojen pääoman

ja korkojen takaisin maksamisesta mm. siten, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhdistyksen omistamaan koulukiinteistöön kiinnitettyjä velkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 2 820 000 mk :n jälkeiset kiinnitykset ja ettei kaupunki takaa valtion mahdollisesti myöntämiä lainoja. Lääninhallitus vahvisti päätöksen 9.3. (12.1. 25 §, 5.4. 195 §).

Merkittiin tiedoksi, että lääninhallitus oli 22.11. ja 16.12.1971 vahvistanut vastaavasti kaupunginvaltuuston päätökset, jotka koskivat Jakomäen yhteiskoulun kannatusyhdistyksen sekä Munkkiniemen yhteiskoulun kannatusyhdistyksen rakennuslainojen taakamista (12.1. 21, 23 §).

Eräiden vanhainkotien ja opiskelija-asuntoloiden lainat. Kaupunginvaltuusto päätti siirtää Helsingfors Svenska Bostadsstiftelse -nimiselle säätiölle v. 1968 myöntämänsä lainan Lt 1533, jäljellä olevalta määrältään 136 000 mk, Stiftelsen för Arbetets Vänner Huvudföreningens åldringshem -nimiselle säätiölle ehdolla, että säätiö sitoutuu noudattamaan lainaehdoissa asetettuja velvoitteita (19.4. 220 §).

Kaupunginhallitukselle myönnettiin oikeus antaa kaupungin omavelkainen takaus Lauttasaaren vanhustentalosäätiön pääomamäärältään enintään 2 075 000 mk :aan nousevien, vanhusten asuntolan rakentamista varten tarvittavien lainojen pääoman ja korkojen sekä mahdollisten perimiskulujen ja viivästyskorkojen maksamisen vakuudeksi mm. siten, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan säätiölle vuokratun Lauttasaaren korttelin n:o 31002 tontin n:o 3 vuokraoikeuteen ja tontilla oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 90 % :n jälkeiset kiinnitykset laskettuina kaupunginhallituksen hyväksymistä rakennuksen hankintakustannuksista ja että asuntolan asukkaiksi otetaan vanhuksia, jotka ennen asuntolaan muuttamista ovat asuneet Hel-

1. Kaupunginvaltuusto

singissä yhtäjaksoisesti vähintään 10 v (29.11. 696 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, muuttaen v. 1969 Pakilan sairaus- ja vanhainkosisäätiön rakennuslainojen takaamisesta tekemänsä päätöstä,

oikeuttaa kaupunginhallituksen antamaan kaupungin omavelkaisen takauksen säätiön pääomamäärältään enintään 1 200 000 mk:aan nousevien, vanhusten uuden sairaus- ja vanhainkodin rakentamista varten tarpeellisten lainojen pääoman ja korkojen sekä mahdollisten perimiskulujen ja viivästyskorkojen maksamisen vakuudeksi ehdolla,

että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan säätiölle Pakilan korttelin n:o 34126 tontin n:o 10 vuokraoikeuteen ja tontilla oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 3 mmk:n jälkeiset kiinnitykset.

Sairas- ja vanhainkotirakennuksen hankinta-arvoksi kaupunginvaltuusto vahvisti 3 mmk.

Lääninhallitus oli 9.3. vahvistanut em. päätöksen. Samaten lääninhallitus oli 22.11.1971 vahvistanut kaupunginvaltuuston 27.10.1971 tekemän päätöksen, joka koski säätiön 150 000 mk:aan nousevan lainan pääoman ja korkojen sekä mahdollisten perimiskulujen ja viivästyskorkojen takaamista (9.2. 89 §, 19.4. 219 §, 12.1. 22 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen antamaan kaupungin omavelkaisen takauksen Kiinteistö Oy Casa Academica Fastighets -nimisen yhtiön pääomamäärältään enintään 6 mmk:aan nousevien Casa Academica -nimisen ylioppilastalon rakentamista varten tarvittavien rakennuslainojen ja niiden korkojen maksamisesta mm. sillä ehdolla, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhtiölle vuokratun tontin vuokraoikeuteen ja tontille rakennettavaksi tarkoitettuun rakennukseen kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäis-

ten 90%:n jälkeiset kiinnitykset laskettuina rakennuksen hankintahinnasta.

Lääninhallitus vahvisti valtuuston päätöksen 12.6. (17.5. 290 §, 6.9. 481 §).

Kaupunginhallitus oikeutettiin antamaan kaupungin omavelkainen takaus Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiön opiskelija-asuntohankkeen v:ien 1972 ja 1973 rakennusohjelman

enintään 1 500 000 mk:aan nousevien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta sekä

enintään 10 000 000 mk:aan nousevien rakennusaikaisten lainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta ehdolla,

1) että rakennussuunnitelmat ja kustannusarviot alistetaan kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi,

2) ettei Helsingin kaupungin osuus seudun kuntien takaus yhteismäärästä ylitä 75%,

3) että taattavien rakennuslainojen vakuudeksi luovutetaan säätiölle vuokrattujen tonttien vuokraoikeuteen ja tonteille rakennettavien rakennusten tai säätiön omistamiin kiinteistöihin kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 100%:n jälkeiset kiinnitykset laskettuina rakennusten ja kiinteistöjen hankintakustannuksista sekä

4) että rakennukset pidetään täydestä arvostaan palovakuutettuina takausten voimassaoloajan.

Lääninhallitus ilmoitti vahvistaneensa 10.11. valtuuston päätöksen (18.10. 592 §, 13.12. 731 §).

Kunnallisverotus. Kaupunginvaltuusto päätti esittää valtioneuvostolle, että v:n 1973 kunnallisveron enakkoperinnässä määrätään Helsingin kaupungin osalta sovellettavan enakkoveroäyrin hinnaksi 14 p (18.10. 587 §).

Vuoden 1973 talousarvio. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä v:n 1973 talousarvion kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisena eräin poikkeuksin.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä seuraavat toivomusponnet:

1) kaupunginvaltuusto, todeten pitkäaikaissairaiden suuren hoitopaikkavajauksen, joka aiheuttaa paljon kärsimystä, estää muuta sairaanhoitoa ja toimenpiteitä kansanterveyden toteuttamiseksi, velvoittaa kaupunginhallituksen ottamaan taloussuunnitelmasa 1974—1983 huomioon 600 uuden hoitopaikan aikaansaamisen pitkäaikaissairaita vanhuksia varten;

2) hyväksyessään v:n 1973 talousarvioehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus ryhtyisi toimenpiteisiin Helsingin kaupungin taloussuunnitelmassa 1972—1981 esitetyn periaatteen toteuttamiseksi, jonka mukaan kotiaivastajien määrää lisättäisiin vuosittain vähintään 15:llä vanhusen kotiaputoiminnan tehostamiseksi;

3) kaupunginvaltuusto edellyttää, ettei kaupungin palveluksessa olevan henkilökunnan määrää v:n 1973 aikana lisätä kuin välttämättömissä tapauksissa;

4) kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginhallitusta huolehtimaan siitä, että kunnallisteknisten töiden ohjelmaa mahdollisesti tarkistettaessa ei aiheuteta viivästymistä ns. vanhojen esikaupunkialueiden eikä asuntorakennustoimintaan kaavoitettujen alueiden kunnallisteknisille töille;

5) yksimielisesti hyväksymässään toivomusponnessa kaupunginvaltuusto 8.12.1965 kiirehti toimenpiteitä, joiden avulla lastenpsykiatrisen sairaalatyön suorittaminen tarpeiden edellyttämässä laajuudessa käy mahdolliseksi. Sanottuun ponteen viitaten kaupunginvaltuusto kiirehtii nyt konkreettisia toimenpiteitä lastenpsykiatrisen sairaalatyön pikaiseksi lisäämiseksi.

Talousarvioehdotus palautettiin kunnallislain 112 §:n mukaisesti kaupunginhallitukselle. Myöhemmin valtuusto hyväksyi lopullisesti v:n 1973 talousarvion kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti (12.12. 725, 13.12. 767 §, 20.12. 790 §, khn mtö n:o 12, 17, 21, 22).

Kaupunginhallitus totesi, että kaupunginvaltuustossa oli tehty määrärahojen merkitsemistä talousarvioon edellyttäviä aloitteita seuraavasti:

Vt Ilaskivi ym. esittivät v. 1971 tekemässään aloitteessa, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin, jotta aloitteen allekirjoittajien aiemmin jättämässä aloitteessa tehty ehdotus äänestyskoneen hankkimisesta valtuustolle toteutettaisiin. Kaupunginhallitus totesi, että mainittu aloite oli käsitelty valtuustossa 10.12.1969, jolloin se ei ollut antanut aihetta toimenpiteisiin. Äänestyskoneen hankintakustannukset asennuksineen ovat n. 2—2.5 mmk, mikä oli huomattava kustannus, kun otetaan huomioon, että kokoustilat olivat väliaikaiset. Äänestyksiä ja nimenhuutoja on valtuustossa noin neljännes eduskuntaan verrattuna ja on eduskunnan jäsenmäärä n. 2.5-kertainen valtuuston jäsenmäärään verrattuna. Valtuuston uuteen kokoussaliini on suunniteltu hankittavaksi äänestyskone samalla kun otetaan huomioon uudessa kunnallislakiehdotuksessa edellytetty jäsenmäärän lisäys.

Vt Meltti ym. tekivät 14.6. aloitteen 1 mmk:n määrärahan varaamisesta v:n 1973 talousarvioon itäisen sairaalan rakennusrahastoon arkkitehtuurikiilpailuja ja alustavia töitä varten. Kaupunginhallitus totesi sairaalan rakentamisen aloittamisen riippuvan sairaalaa koskevasta valtionapupäätöksestä. Rakentaminen voidaan aloittaa aikaisintaan v. 1977. Suunnittelutyötä varten on riittävästi siirtomäärärahoja. Kiireellisemmät rakennuskohteet huomioon ottaen ei lisävaraus-ten tekeminen ollut perusteltua.

Vt Hyvösen ym. 21. 6. tekemässä aloitteessa esitettiin, että v:n 1973 talousarvioon varattaisiin määräraha, jonka turvin kunnallisia kodinhoitajia voitaisiin palkata kaksinkertainen määrä nykyiseen verrattuna. Huoltolautakunnan ilmoituksen mukaan lisätään kodinhoitajien määrää väestöennusteen mukaisesti niin monella, että niiden palkkaukseen saadaan valtionapu. Kaupunginhallitus

totesi, että talousarvioehdotukseen sisältyi lautakunnan ehdottamat kahden uuden kodinhoitajan virat. Muilta osin kaupunginhallitus viittasi vt Ehrnroothin ym. 10. 3. 1971 tekemän aloitteen johdosta lausumaansa.

Vt Ehrnrooth ja vt Jokinen ym. tekivät 10.3.1971 ja vt Vuorela ym. 17.5.1972 aloitteen, joissa ehdotettiin, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin ryhtymään kiireellisesti toimenpiteisiin, jotta vanhukset, invalidit ja avohoidossa olevat sairaat, joiden pääasiallisen tulon muodostaa kansaneläke, voisivat halutessaan saada kaupungin kustantaman puhelimen helpottaakseen avunsaanti- ja hoitomahdollisuuksia ja voidakseen pitää yhteyttä ulkomaailmaan. Huoltolautakunta totesi, että puhelin helpottaisi kotihuollossa olevia. 100 vuokrapuhelinliittymän hankkimiseen tarvittaisiin 30 000 mk:n suuruinen määräraha. Kaupunginhallitus piti mahdollisena, että lautakunta käytettävissään olevilla määrärahoilla kustantaa huoltoapuna puhelimia silloin, kun sitä tapauksen laatuun nähden voidaan pitää välttämättömänä. Kun otetaan huomioon kaupungin tehtäväpiirin laajuus ja yhä kasvava paine kaupungin taloutta kohtaan, ei sosiaalipalvelusten lisääminen ja palvelutason nostaminen tule kysymykseen veroäyrin hintaa nostamatta. Helsingin sosiaalipalvelusten määrä ja taso muihin paikkakuntiin verrattuna aiheuttaa vanhemman ikäluokan siirtymistä pääkaupunkiin.

Vt Hyvönen ym. ehdottivat 21.6. tekemässään aloitteessa, että Riistavuoren vanhainkodin määrärahaa lisättäisiin niin, että vanhustentalojen asukkaille voitaisiin tarjota pientä korvausta vastaan päivittäin ateria päiväkodissa sekä että asuntoloissa oleville 75 vuotta täyttäneille nämä ateriat samoin kuin siivous annettaisiin korvauksetta. Huoltolautakunta totesi mm. asettaneensa kaupunginhallituksen kehotuksesta toimikunnan selvittämään muun ohessa ateria- ym. palvelun tehostamista. Ateriapalvelua on jo pyritty järjestämään sen tarpeessa oleville asuintalon asukkaille, joten aloitteen ei tällä kertaa tulisi

antaa aihetta toimenpiteisiin. Kaupunginhallitus viittasi lautakunnan lausuntoon ja vt Ehrnroothin ym. aloitteen johdosta edellä lausumaansa.

Vt Witting ym. ehdottivat 5.4. tekemässään aloitteessa, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin Solhällan lastentarhan muuttamiseksi erityislastentarhaksi, erityisopettajan viran perustamiseksi ja muun tarvittavan henkilökunnan palkkaamiseksi sinne sekä erityisten terapia-tilojen järjestämiseksi lastentarhaan.

Lastentarhain lautakunta ilmoitti lausunnossaan mm. jatkavansa erityisopetuksen antamista lastentarha Solhällassa ruotsinkielisille puhehäiriöisille ja kuulovammaisille lapsille, mikäli tarkoitusta varten myönnetään tarvittava määräraha sekä perustetaan välttämätön erityisopettajan virka. Kaupunginhallitus totesi, että lautakunnan tähän tarkoitukseen ehdottamat määrärahat on mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon talousarvioehdotuksessa.

Vt Peltola ym. tekivät 21.6. aloitteen, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin ottamaan v:n 1973 talousarvioon määräraha vähintään lastentarhain lautakunnan kaupungin 10-vuotistaloussuunnitelmaan ehdottamaa 1 500 päivähoitopaikkaa varten. Näiden uusien paikkojen tulisi olla nimenomaan kokopäiväpaikkoja. Lautakunta oli puoltanut määrärahan varaamista. Kaupunginhallitus totesi talousarvioehdotukseen sisältyvän määrärahoja uusien lasten päivähoitopaikkojen rakentamista sekä tilojen muuta hankkimista varten enemmän kuin aikaisemmin. Osa- ja kokopäiväpaikkojen suhde tullaan määrittelemään myöhemmin laitoksia perustettaessa.

Vt Peltola ym. tekivät 14.6. aloitteen myös Sokeainkoulun tilojen varaamiseksi lasten päivähoitotoimintaa, päivähoitajien koulutusta tai muuta lasten ja nuorison palveluun liittyvää toimintaa varten. Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi, että tontin käyttämiseen aloitteessa esitettyihin tarkoituksiin ei ole asemakaavallisia esteitä. Kaupunginhallitus

lituksen ilmoituksen mukaan oli valtiolle Sokeainkoulua varten vuokrattuna ollut Kalion korttelin tontti n:o 1 rakennuksineen vapautunut kaupungin käyttöön. Rakennuksen pohjakerroksen sekä toisen ja kolmannen kerroksen tilat oli suunniteltu luovutettaviksi toistaiseksi raastuvanoikeuden käyttöön. Koulun ensimmäisen kerroksen n. 420 m²:n suuruiset tilat oli suunniteltu annettaviksi lastentarhain toimistolle lasten päivähoidon toimisto- ja opetustiloiksi. Rakennuksen muuttaminen hyväksyttäväksi lastentarhatoimistoiksi ei ole mahdollista ilman erittäin suuria ja kalliita perusrparannustöitä.

Vt Hyvönen ym. tekivät 21.6. aloitteen määrärahan varaamiseksi v:n 1973 talousarvioon esikoulukokeilun aloittamiseksi kansakouluissa v:n 1973 syksystä lähtien ja sopivien opettajien kouluttamiseksi tarkoitusta varten. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta piti tärkeänä rajoitetun esikoulukokeilun kiireellistä toteuttamista. Kaupunginhallitus totesi, että talousarvioehdotukseen oli merkitty määräraha koulutoimen kehittämistä varten. Tämän määrärahan puitteissa voidaan toimeenpanna erilaisia kokeiluja.

Vt Witting ym. ehdottivat 23.2. tekemässään aloitteessa 14 400 mk:n suuruisen määrärahan varaamista v:n 1973 talousarvioon ruotsinkielisen nuorisohjaajan palkkaamista varten. Syksy 1972 varten olisi samaa tarkoitusta varten myönnettävä 3 000 mk. Nuorisotyölautakunta piti ruotsinkielisen nuorisohjaajatyövoiman lisäämistä tarpeellisenä. Kaupunginhallitus totesi, että aloitteessa tarkoitettua järjestöohjaajan palkkaamiseen tarvittava määräraha sisältyi talousarvioehdotukseen.

Vt Hyvönen ym. esittivät aloitteessaan 14.6., että v:n 1973 talousarvioon varattaisiin yht. 100 000 mk Kom-teatterin, Ryhmäteatterin ja Praesens-ryhmän avustamiseen. Kaupunginhallitus ilmoitti merkinneensä talousarvioehdotukseen mainittujen taidelaitosten avustamiseen määrärahan. Avustettavien teattereiden suuri määrä ja käytettävissä ole-

vat varat huomioon ottaen, uusien avustusten suhteen oli pakko olla pidättyvä.

Vt Hyvönen ym. tekivät 21.6. aloitteen 30 000 mk:n määrärahan varaamiseksi v:n 1973 talousarvioon Suomen Elokuva -arkistolle elokuvateatterin vuokraamista varten. Kiinteistölautakunta katsoi, että koska mainittu yhdistys oli yleisvaltakunnallinen, tulisi teatterihuoneiston vuokramenoihin käyttää valtiolta saatuja avustuksia, vaikka teatteri tulisikin sijaitsemaan Helsingissä. Kaupunginhallitus ilmoitti merkinneensä talousarvioehdotukseen 6 000 mk yhdistyksen avustamiseen. Erityisavustuksen myöntämistä elokuvateatterin vuokraamista varten kaupunginhallitus ei pitänyt tarkoituksenmukaisena.

Vt Hyvönen ym. ehdottivat 21.6. tekemässään aloitteessa, että v:n 1963 talousarvioon varattaisiin 1 000 mk:n suuruinen apuraha Kulosaaren talviuimareiden Herttoniemessä tapahtuvaa talviuintitoimintaa varten. Urheilu- ja ulkoilulautakunta totesi, että urheilun ja muun liikuntatoiminnan tukemiseen merkitystä määrarahasta tuetaan lautakunnan hyväksymien avustuksen jakoperusteiden perusteella urheilu- ja ulkoiluseurojen ohjattua harjoitus- ja kilpailutoimintaa. Talviuintiseurojen toiminnan ei ole katsottu olevan ohjattua harjoitustoimintaa. Kaupunginhallitus totesi, että lautakunta voi urheilu- ja ulkoilutoiminnan tukemiseen myönnetyn määrärahan puitteissa, mikäli se harkitsee sen tarkoituksenmukaiseksi, avustaa aloitteessa tarkoitettua toimintaa.

Vt Antikainen ym. tekivät 21.6. aloitteen, jossa ehdotettiin, että itäisten kaupunginosien asukkaiden urheilu- ja virkistystarpeita palvelevan Myllypuron urheilupuiston rakentamista varten myönnettäisiin v:n 1973 talousarviossa 3 mmk ja että työt aloitettaisiin ensi tilassa ko. vuoden aikana. Urheilu- ja ulkoilulautakunta totesi, että Myllypuron urheilupuiston rakennustöiden aloittamista on viivästyttänyt kysymys itäisen aluekeskuksen sijaintipaikasta. Lautakunta esitti, että urheilupuiston rakennustöiden aloittamista varten

1. Kaupunginvaltuusto

myönnettäisiin erillinen määräraha. Kaupunginhallitus totesi, että talousarvioehdotukseen oli merkitty urheilulaitosten ja kenttien rakentamista varten määrärahoja yht. 2 800 000 mk.

Vt Meltti ym. ehdottivat 21.6. tekemässään aloitteessa 1 mmk:n määrärahan merkitsemistä v:n 1973 talousarvioon Vallilan virastotalon sekä siihen tulevan lääkäriaseman ja kirjaston rakentamista varten. Yleisten töiden lautakunta ilmoitti tähän mennessä hyväksyneensä ko. rakennuksen rakennusohjelman ja alustavat luonnospiirustukset. Sisäasiainministeriö on vahvistanut asemakaavan muutoksen. Kaupunginhallitus totesi, ettei talousarvioehdotukseen sisältynyt määrärahaa mainitun virastotalon rakentamista varten. Rakennuksen suunnittelua varten on myönnetty yht. 300 000 mk, huomioon ottaen, että virastotalon kokonaiskustannusarvio on 4 800 000 mk, ei rakennustöitä voida aloittaa v. 1973.

Vt Antikainen ym. tekivät 21.6. aloitteen, että kaupungin v:n 1973 talousarvioon varattaisiin 2 500 000 mk sosiaalityöjen (työmaparakkien) rakentamista varten rakennusviraston alaisille työmaille. Yleisten töiden lautakunta katsoi, että rakennusviraston työmaiden sosiaalityöjen korjaamista tarkoittavat toimenpiteet olisi suoritettava useamman vuoden aikana työmaitten siirtojen yhteydessä. Lautakunnan ehdottama määräraha 935 000 mk riittää kattamaan v:n 1973 parakkien uusimistarpeen. Kaupunginhallitus totesi, että talousarvioehdotukseen sisältyi määräraha ko. tarkoitukseen.

Vt Hara ym. ehdottivat v. 1971 tehdyssä aloitteessaan, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin suorituttamaan tutkimus sekä kokeiluja lumen sulatusmenetelmistä, joissa lumen sulattamisessa kaduilta käytettäisiin kaukolämpöverkoston paluuveden lämpöenergiaa. Yleisten töiden lautakunnan ilmoituksen mukaan on katulämmitystä jo tutkittu ja pienellä alueella kokeiltukin. Mahdollista katulämmityksen käyttöön ottoa olisi lauta-

kunnan mielestä tässä vaiheessa käsiteltävä tapaus tapaukselta etenkin laajempien uudisrakennustöiden yhteydessä. Esim. Itä-Pasilasta saataisiin aikanaan tarpeellista lisäkokemusta ja tietoa katulämmityksen käyttämisen sopivaisuudesta ja todellisista kustannuksista. Kaupunginhallitus totesi, että aloitteessa tarkoitettu kokeilu on tarkoitus toimeenpanna Itä-Pasilan rakentamisen yhteydessä sähkölämmitystä käyttäen. Rakentamiseen tarvittavat määrarahat on osittain sisällytetty talousarvioehdotukseen.

Vt Antikainen ym. tekivät 21.6. aloitteen, että v:n 1973 talousarvioon varattaisiin 1 500 000 mk vesijohtojen ja viemäreiden rakentamiseksi Länsi-Vesalan alueelle sekä, että työt aloitettaisiin heti v:n 1973 alussa. Yleisten töiden lautakunta totesi mm. varanneensa talousarvioehdotukseensa 500 000 mk Vesalan viemäreiden rakentamiseen. Koska tähän tarkoitukseen v:n 1972 talousarvioon varatusta määrarahasta siirtynee 250 000 mk v:lle 1973, on Länsi-Vesalan viemäritöihin käytettävissä 750 000 mk v. 1973. Töiden aloittaminen riippuu asemakaavan vahvistamisesta. Kaupunginhallitus viittasi lautakunnan lausuntoon ja totesi, että em. työt oli talousarvioehdotusta laadittaessa otettu huomioon. Taloudellisten resurssien riittämättömyyden vuoksi oli määrärahoista kuitenkin jouduttu tinkimaan.

Vt Pakarinen ym. tekivät v. 1971 aloitteen kiireellisiin toimenpiteisiin ryhtymiseksi Vuosaassa sijaitsevien kaupungin puistoalueiden saattamiseksi asianmukaiseen kuntoon. Yleisten töiden lautakunta totesi mm., että Vuosaaren puistotyöt ovat suureksi osaksi viivästyneet puistoalueiden omistussuhteiden vuoksi. Kaupunginhallitus totesi, että talousarvioehdotukseen oli uusia puistoja varten merkitty v:ksi 1973 aikaisempaa huomattavasti suurempi määräraha, jonka turvin on mahdollista jatkaa puistojen kunnostamis- ja rakentamistöitä Vuosaassa.

Vt Gyllenberg teki v. 1971 aloitteen, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin kiireelli-

sesti ryhtymään toimenpiteisiin, että kaupungin terveydenhoitoviranomaiset voisivat ylläpitää hyväksyttävää siisteyttä yleisissä käymälöissä ja muilla yleisillä paikoilla sekä tutkimaan mahdollisuuksia toteuttaa ne käymäläkomitean ehdotukset, jotka edelleen ovat toteuttamatta. Yleisten töiden lautakunta totesi, että yleisökäymäläkomitean työ oli 1960-luvun alussa lähinnä tilanteen inventointia. Mietinnössä esitettyjä yleisperiaatteita oli pyritty noudattamaan soveltuviin kohdin ja asialliseksi katsottavassa laajuudessa. Terveydenhoitolautakunnan valvontajaosto katsoi, että käymälöiden järjestystä ja siisteyden valvontaa olisi tehostettava. Kaupunginhallitus totesi, että kaupungin yleisten alueiden sekä yleisökäymälöiden siisteyteen tullaan kiinnittämään erityistä huomiota. Siisteyden edistämistä tarkoittavia määrärahoja oli pyritty sisällyttämään talousarvioehdotukseen.

Vt Paavola ym. tekivät v. 1971 aloitteen, jossa ehdotettiin, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin toimituttamaan tutkimus siitä, voitaisiinko kaupungin asuntotuotannossa soveltaa tasamaksujärjestelmää erityisesti nuorten avioparien omistusasuntojen hankintojen helpottamiseksi. Kaupunginhallitus totesi, että aloitteessa mainittua järjestelmää sekä muita omistusasuntojen hankintaa lisääviä rahoitusmuotoja ja järjestelyjä tutkitaan parhaillaan. Tutkimuksen tuloksista riippuen tullaan asia esittämään valtuustolle.

Vt Olavi Laine ym. ehdottivat 31.5. tekemässään aloitteessa vähintään 40 mmk:n määrärahan merkitsemistä v:n 1973 talousarvioon kaupungin toimesta rakennettavia vuokra-asuntoja varten. Asuntotuotantotoimikunta mainitsi mm., että se oli esittänyt kaupungin seuraavaan taloussuunnitelmaan vuosittain vähintään 30 mmk:n asuntotuotantomäärärahaa, jota oli pidettävänä miniminä tuotantotavoitteen toteuttamiseksi. Mainitun tavoitteen mukaisen tuotannon kokonaiskustannukset olisivat vuosittain yli 70 mmk, joten kaupungin määrärahan lisäksi olisi saatava yli 40 mmk lainoina asuntohalli-

tukselta sekä raha- ja vakuutuslaitoksilta. Kaupunginhallitus totesi, että talousarvioehdotukseen oli merkitty 31 mmk asuntotuotantoa varten. Määräraha oli suurempi kuin valtuuston tavoitteeksi asettama puoli penniä veroäyryn hinnasta. Tätä suuremman määrärahan varaaminen ei veroäyryn hintaa nostamatta ollut mahdollista.

Vt Matvejew ym. esittivät aloitteessaan v. 1971, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin hankkimaan Vartiosaari kaupungin omistukseen käytettäväksi rakennuksineen ja laitteineen lähinnä eläkeläisten virkistysalueena. Kaupunginhallitus totesi, että kaupunginjohdaja oli 10.5. asettanut työryhmän virkatyönään tutkimaan mahdollisuuksia ja laatimaan alustavan suunnitelman Vartiosaaren alueen hankkimisesta kaupungin omistukseen. Tutkimuksen valmistuttua tullaan asiasta tekemään kaupunginvaltuustolle tarpeellinen esitys.

Vt Procopé esittivät 6.9. tekemässään aloitteessa, että kaupunki liittyisi Nylands Skärgårdsstiftelse -nimiseen säätiöön ja että kaupunki kiinnittäisi entistä suurempaa huomiota Uudenmaan saaristoalueen edistymiseen. Kaupunginhallitus ei pitänyt tarpeellisena osallistua aloitteessa esitettyyn säätiöön jäsenenä, vaan katsoi, että kaupunkilaisten etuja voitiin paremmin ajaa muilla tavoin.

Vt Mäkinen-Ollinen ym. tekivät 19.4. aloitteen, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin tekemään valtuustolle harkintaan perustuva ehdotus määrärahan varaamiseksi Merisataman edustalla olevalla saariryhmällä ja siihen liittyvällä ranta-alueella suoritettavia parannuksia koskevan järjestelytyön aloittamiseksi matkailuliikennettä ja helsinkiläisten viihtyisyyttä silmällä pitäen. Satamalautakunta totesi, että Merisataman työryhmä jätti syksyllä 1970 kaupunginhallitukselle tarkistetun kokonaissuunnitelman, johon sisältyivät sekä saariketjun että mantereen rannan järjestelyt. Kaupunginhallitus hyväksyi suunnitelman siten, että Uunisaaren ehdotetun lossin tilalle olisi rakennettava avattava jalankulku-

silta. Kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan talousarvioehdotukseen sisältyi rantojen järjestelyyn merkitty määräraha, jonka avulla voitiin suorittaa mm. aloitteessa tarkoitettuja töitä.

Vt Hyvönen ym. tekivät 21.6. aloitteen, että v:n 1973 talousarvioon varattaisiin riittävä määräraha johdinautoja, bussi- ja raitioväunukalustoa varten niin, että kaupunki voisi ottaa HKL:n hallintaan v:n 1973 aikana päättyvät yhteistariffiin kuuluvien linja-autoyhtiöiden nimissä olevat linjaluvat ja siirtyä mahdollisimman pian keskustan linjoilla johdinautoliikenteeseen sekä ryhtyä liikennöimään uusia poikittaislinjoja, jotka yhdistäisivät kaupungin laita-alueet joustavasti toisiinsa. Liikennelaitoksen lautakunta totesi, ettei liikennelaitoksella voimassa olevan yhteistoimintasopimuksen mukaan ainakaan v. 1973 ollut mahdollisuutta saada yksityisten linjoja hoitoonsa. Sopimus oli irtisanottavissa kunkin linjan osalta erikseen kaksi vuotta ennen liikennelupakauden päättymistä. Kaupunginhallitus totesi, että talousarvioehdotukseen oli otettu määrärahat kaluston uusimista ja lisätarpeen tyydyttämistä varten niiden mahdollisuuksien puitteissa, jotka 14 pennin ennakkoveroäyrin hinta toiminnalle asettaa. Yksityisten hoitamana liikenne on kaupungille ja kaupunkilaisille huomattavasti halvempi.

Vt Pettinen ym. esittivät 19.4. tekemässään aloitteessa, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin Kansaneläkelaitokselta anottavien lainojen saamiseksi Diakonissalaitoksen toimesta helsinkiläisille vanhuksille ja eläkeläisille rakennettavaa palvelutaltoa ja Oulunkylän seurakunnan siirtolayhdistyksen toimesta eläkeläisille rakennettavaa asuintaltoa varten. Kaupunginhallitus ilmoitti neuvotelleensa aloitteessa tarkoitetuista lainoista Kansaneläkelaitoksen johdon kanssa. Helsinkiin rakennettavat laitokset olivat sekä palvelutasoltaan että kustannuksiltaan sitä luokkaa, ettei Kansaneläkelaitos pitänyt niiden lainoittamista tarkoi-

tuksenmukaisena. Kaupunginhallitus on valmis esittämään uudet hakemukset Kansaneläkelaitokselle mikäli ao. yhteisöt tekevät siitä kaupunginhallitukselle esityksen, johon sisältyy rakennushankkeita koskeva riittävä selvitys. Kaupunginhallitus asetti v. 1970 työryhmän tutkimaan Kansaneläkelaitoksen varoista vanhustenhuoltolaitosten rakentamiseen saatavien lainojen saantiedellytysten parantamista.

Vt Taipale ym. tekivät 4.10. aloitteen, että kaupunginhallitus ryhtyisi kiireellisiin toimenpiteisiin selvityksen laatimiseksi palkkakautumasta valtuutettuja varten siten, että siitä kävisi ilmi kaupungin palveluksessa olevien henkilöiden palkkasumman jakautuminen. Kaupunginhallitus totesi, että talousarvioon sisältyy luettelo vakinaisista ja tilapäisistä viroista sekä työsuhteisista toimista samoin kuin tiedot myös vuosipalkoista. Vuosipalkat ilmoitetaan kuitenkin kunkin viraston osalta kaikkien samaan palkkaryhmään kuuluvien palkkasummana. Kaupungin tilastotoimiston julkaisema Tilastollinen vuosikirja sisältää tarkempia erittelyjä niin viranhaltijain kuin työntekijäin palkoista ja heille maksetuista korvauksista. Vuosikirjassa on mm. kaupungin työsopimussuhteessa olevat kuukausipalkkaiset ryhmitelty kuukausipalkan suuruuden mukaan 12 ryhmäksi. Virat, on ryhmitetty paitsi virastoittain ja palkkaluokittain myös ammattiryhmittäin ja palkkaluokittain. Jälkimmäisessä tapauksessa on käytetty 3—6 palkkaluokkaa käsittäviä ryhmiä. Koska sekä talousarvio että Tilastollinen vuosikirja jaetaan valtuuston jäsenille, ei erillisen selvityksen tekeminen ollut kaupunginhallituksen mielestä aiheellista.

Esittämiinsä selvityksiin viitaten kaupunginhallitus esitti, etteivät vtt Antikaisen, Ehrnroothin, Gyllenbergin, Haran, Hyvösen, Ilaskiven, Jokisen, Olavi Laineen, Matvejwin, Meltin, Mäkinen-Ollisen, Paavolan, Pakarisen, Peltolan, Pettisen, Procopén, Taipaleen, Wittingin ja Vuorelan edellä selostetut aloitteet antaisi aiheutta toimenpiteisiin (khn mtö n:o 12).

Talousarvion pääluokkien ja osastojen loppusummat sekä menojen ja tulojen lisäykset (+) ja vähennykset (—) v:een 1972 verrattuna käyvät ilmi seuraavasta yhdistelmästä:

M e n o t

Varsinaiset menot

		v. 1973	
		mk	mk
01	Yleinen kunnallishallinto	41 817 525	+ 3 896 535
02	Oikeudenhoito, järjestys- ja suojelutehtävät	59 378 337	+ 6 979 829
03	Terveystenhoito	46 784 600	+ 17 830 158
04	Sairaanhoido	248 213 710	+ 30 037 357
05	Sosiaaliset tehtävät	250 494 717	+ 25 389 490
06	Opetustoimi	115 991 666	+ 9 423 899
07	Sivistystoimi	63 368 183	+ 7 891 755
08	Yleiset työt	119 272 442	+ 14 070 797
09	Kiinteistötoimi ja kaupunkisuunnittelu	65 249 548	+ 7 675 623
10	Satamalaitos	59 248 290	+ 7 222 542
11/10	Sähkölaitos	239 300 000	+ 29 800 000
11/20	Vesilaitos	53 460 000	— 5 440 000
11/30	Kaasulaitos	12 552 000	— 8 784 000
11/40	Liikennelaitos	190 922 000	+ 53 488 000
11/50	Metrotoimisto	12 000 000	+ 3 380 613
11/60	Puutavarakeskus	11 200 000	— 500 000
12/01	Teurastamolaitos	5 232 800	+ 620 800
12/10	Elintarvikekeskus	7 532 735	+ 682 472
12/20	Keskuspesula	6 389 883	+ 708 521
12/30	Tietojenkäsittelykeskus	5 926 703	+ 1 844 577
13	Rahoitusmenot		
	Kunnallisverojen poistot	17 300 000	+ 10 300 000
	Muut rahoitusmenot	151 832 492	+ 28 339 702
	Yhteensä	1 783 467 631	+ 259 582 670

Pääomamenot

14	Pääomamenot	479 315 869	+ 79 550 079
	Kaikkiaan	2 262 783 500	+ 339 132 749

*Tulot**Varsinaiset tulot*

		v. 1973	
		mk	mk
01	Yleinen kunnallishallinto	1 918 980	+ 235 838
02	Oikeudenhoito, järjestys- ja suojelutehtävät	10 146 797	+ 1 971 394
03	Terveydenhoito	19 088 820	+ 15 863 410
04	Sairaanhoito	74 104 695	+ 9 270 949
05	Sosiaaliset tehtävät	35 967 926	+ 3 741 161
06	Opetustoimi	29 356 265	+ 1 214 449
07	Sivistystoimi	10 595 561	+ 1 320 237
08	Yleiset työt	38 488 004	+ 4 002 992
09	Kiinteistötoimi ja kaupunkisuunnittelu	67 046 056	+ 5 209 764
10	Satamalaitos	60 500 000	+ 7 350 000
11/10	Sähkölaitos	260 800 000	+ 46 150 000
11/20	Vesilaitos	53 474 000	— 2 566 000
11/30	Kaasulaitos	10 016 000	— 8 771 000
11/40	Liikennelaitos	190 922 000	+ 53 488 000
11/50	Metrotoimisto	12 000 000	+ 3 380 613
11/60	Puutavarakeskus	11 553 000	— 1 147 000
12/01	Teurastamolaitos	5 246 000	+ 587 000
12/10	Elintarvikekeskus	7 026 735	+ 626 472
12/20	Keskuspesula	6 595 375	+ 715 265
12/30	Tietojenkäsittelykeskus	5 854 285	+ 1 750 285
13	Rahoitustulot		
	Kunnallisverot	970 171 200	+ 181 910 360
	Muut rahoitustulot	216 487 013	— 28 578 660
	Yhteensä	2 097 358 712	+ 338 788 189

Pääomatulot

14	Pääomatulot	165 424 788	+ 26 683 220
	Kaikkiaan	2 262 783 500	+ 365 471 409